

Project No. 14-03

MILIEUKRITISCHE STOFFEN

Aanwezigheid en de aan- en afvoer van milieukritische stoffen bij akkerbouwgronden

Projectleider: A.W.M. Huijbregts

1. Inleiding

De laatste jaren bedraagt de aangevoerde hoeveelheid bietengrond bij de Nederlandse suikerfabrieken ongeveer 0,8 miljoen ton per jaar. In verband met de afzet van deze grond is het van belang dat de normen, die voor milieukritische stoffen gelden dan wel in de nabije toekomst kunnen gaan gelden, niet worden overschreden.

Tussen de Commissie Aardappel- en Bietengrond (CAB) en de ministeries van VROM en LNV heeft overleg plaatsgevonden om de eisen voor schone grond in het nieuwe Bouwstoffenbesluit zodanig aan te passen dat nagenoeg onbelaste akkerbouwgronden als schoon kunnen worden aangemerkt.

2. Werkwijze

In 1999 zijn de consequenties van de aanpassing van het Bouwstoffenbesluit onderzocht. Verder is nagegaan op welke wijze certificering van bietengrond kan plaatsvinden om de kwaliteit te waarborgen.

Tenslotte is door de Stichting HAN het eindrapport gepubliceerd van het onderzoek, dat in opdracht van de CAB is uitgevoerd, naar de wetenschappelijke onderbouwing van de streefwaarden zoals gehanteerd in het Bouwstoffenbesluit.

3. Resultaten

3.1 Aanpassing Bouwstoffenbesluit

Het overleg tussen CAB en VROM en de bijbehorende onderzoeken naar de kwaliteit van de Nederlandse bodem en tarragronden hebben geleid tot aanpassing van de toetsing voor schone grond, zoals vastgelegd in de Vrijstellingsregeling samenstellings- en immissiewaarden Bouwstoffenbesluit (Staatscourant 126, dinsdag 6 juli 1999).

Voor tarragrond houdt de Vrijstellingsregeling het volgende in:

- voor het gebruik van grond op of in de bodem is de samenstellingseis voor schone grond voor een groot aantal stoffen komen te vervallen;
- voor MVR-grond (= grond die voldoet aan de ministeriële vrijstellingsregeling = grond die niet voldoet aan alle overgebleven samenstellingseisen voor schone grond, maar wel aan de gewijzigde eisen, zoals aangegeven in een bijlage) gelden de voorwaarden die aan schone grond worden gesteld. Dit wil zeggen dat de gegevens over de samenstelling moeten zijn verkregen op een door de overheid erkende wijze en voorzien van een kwaliteitsverklaring;

- de toetsingsregels zijn versoepeld. Bij toetsing op 9 tot 20 stoffen, dan wel meer dan 20 stoffen, is overschrijding van drie respectievelijk vier stoffen met maximaal een factor 2 toegestaan, maar niet hoger dan de tussenwaarde = $\frac{1}{2} \times$ (streefwaarde + interventiewaarde). Voor drins en DDT/DDE/DDD is overschrijding met een factor 3 toegestaan.

In de Toelichting van de Vrijstellingsregeling gaat hoofdstuk 3 over tarragrond. Als conclusie voor het toestaan van overschrijding van de samenstellingswaarde voor drins en DDT's met een factor 3 staat vermeld: 'De in het recente onderzoek geconstateerde belemmeringen om tarragrond als schone grond te kunnen classificeren, worden daarmee weggenomen'.

3.2 Certificering

Volgens artikel 5 van het Bouwstoffenbesluit moeten, op verzoek van het bevoegde gezag, voor schone grond gegevens over de samenstelling worden verstrekt, tenzij de grond voorzien is van een door VROM en VenW erkende kwaliteitsverklaring. Bij de erkenning wordt geadviseerd door de Stichting Bouwkwaliteit (SBK). Voor de certificering van aardappel- en bietengrond zijn door de CAB de onderstaande uitgangspunten geformuleerd:

- systeemcertificering binnen ISO 9000;
- kritische punten nagaan (bijvoorbeeld geen vlokmiddel toevoegen dat milieukritische stoffen zoals minerale olie bevat);
- ter verificatie wordt geanalyseerd op basispakket + drins en DDT/DDD/DDE door een laboratorium met AP 04-accreditatie;
- grond klaar voor aflevering wordt gegarandeerd op basis van certificeringssysteem.

De basisfilosofie is dat de gehalten van de milieukritische stoffen van de inkomende grond overeenkomen met de normale achtergrondwaarden van de Nederlandse akkerbouwbodems.

In de brief van minister Pronk aan de Tweede Kamer d.d. 24 november 1998, nr. DBO/98114823, wordt gesteld dat 97% van de relatief onbelaste landbouwgebieden aan de bijgestelde normen voor schone grond kunnen voldoen. Indien geen milieukritische stoffen aan de tarragrond worden toegevoegd tijdens het proces, zal de grond in de depots (bestaande uit een mengsel van de inkomende grond) dus ook aan de normen voor schone grond voldoen.

Deze zienswijze wordt ondersteund door de toelichting over tarragronde in de Vrijstellingsregeling. Met SBK is overleg gevoerd over de certificeringsmogelijkheden. Aangezien in de toelichting van het Vrij-

stellingsbesluit staat dat tarragronde als schone grond kan worden geclassificeerd, lijkt volgens SBK de voorgestelde certificering per bedrijf toereikend.